

teor. tuum erit consultare, ^a vtrum praeualeat, quod ex Arminio concepit, an quod ex me genita est. Cesar ^b clementi responso liberis ^c propinquisque eius incolumitatem, ipsi sedem veterem in prouincia pollicetur. Exercitum reduxit, nomenque imperatoris, ^d autore Tyberio, accepit. Arminii vxor virilis sexus stirpem edidit: educatus Ravennæ puer, quo mox ludibrio conflictatus sit, in tempore memorabo. ^e Fama dediti benignaque excepti Segetis vulgata, ut quibusque bellum inuitis, aut cupientibus erat, spe, vel dolore accipitur. Arminium, super insitam violentiam, ^f apta vxor, subiectus feruio vxoris vterus ^g recordem agebant: volitabatque per Cheruscos, arma in Segetem, arma in Cesarem poscens. Neque ^h probris temperabat, egregium patrem, magnum imperatorem, fortem exercitum, quorum tot manus vnam mulierculam atexerint. Sibi tres legiones, totidem legatos procubuisse. Non enim se ⁱ proditione, neque aduersus fœminas grauidas, sed palam aduersus armatos bellum tractare: cerni adhuc Germanorum in lucis signa Romana, ^j quæ diis patriis suspenderit: coleret Segetes vitam ripam: redderet filio sacerdotium: hominem Germanos nunquam satis excusaturos, quod inter Albim & Rhenum virgas, & secures, & togam viderint: aliis gentibus ignorantia imperii Romani inexperta esse supplicia, nescia tributa: quæ ^k quando exuerint, inritusque discesserit ille inter numina dicatus Augustus, ille delectus

O B S E R V A T I O N E S.

^a & ^c Fauor illius, qui se nobiscum coniunxit, cum hostis esse posset, tantum apud nos Vale-re debet, vt proximos quoque, ac necessarios illius complectatur, quamvis ipsi & hostes nostri arbo necesse studinis vinculo constringantur, eoque ipsorum confuetudine potius abstinendum esse videvi posse.

^b Nostrarum partium homines merita erga nos sua modestè commemorantes, deque suo infor-matione conquerentes clementi responso consolari debemus.

^d Maximi & amplissimi viri summos quoque honores, quamvis merito suæ prestanti virtuti debitos, nonnisi principe auctore sibi deferri patientur; ne, qua ex re dignitatem sperant, in ea perni-ciem inueniant.

^e In cuius rei fama, si vulgetur grande momentum est, ea in re diligenter cauendum est, ne quid peccetur.

^f Ea demum nos recordes agunt, quæ cum sunt nobis charissima, non solum ipsi amissimus, sed ea in potestate sunt eorum, quos maxime odimus.

^g Animi est impotens, non temperare probris.

^h Aliud est, proditione, aliud viritate bellum tractare.

ⁱ Signa externis hostibus erupta diis patriis, in templis, suspendi debent, publicæ gloriae monumentum, & publicum orati erga deum animi argumentum.

^k Interdum hostes, semper seditionis, vt alias sepe obseruati, solent eludere maiestatem principis, & extenuari ea omnia quibus aut ipse aut resp. innititur, tanquam ea, quæ discuti nullo negotio pos-sunt; si modò eam ad rem adhibeatur furor, & infania.